

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Годівля тварин і технологія кормів»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Рік навчання 2 семестр 3,4
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 9
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Професор Сичов Михайло Юрійович
sychov@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2562>
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1020>
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2693>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Мета дисципліни – сформувати у студента систему знань і навичок з організації науково-обґрунтованої системи годівлі сільськогосподарських тварин, зберігання та раціонального використання кормів відповідно до кваліфікаційної характеристики.

Завдання дисципліни полягають у наданні майбутньому фахівцю необхідний комплекс знань: з біології живлення окремих видів і статеві-вікових груп тварин та ролі окремих поживних речовин у функціях життєдіяльності організму і забезпеченні максимальної продуктивності; із важливості кормової бази для тваринництва, характеристики кормової цінності окремих груп кормів і кормових добавок та їх ролі у живленні тварин, способів заготівлі, зберігання, підготовки кормів до згодовування та раціонального їх використання; з організації повноцінної годівлі тварин на основі деталізованих норм при різних умовах утримання. Виховувати у студентів творчий підхід для вирішення питань організації повноцінної годівлі тварин в певних виробничих умовах, до розробки і застосування раціональних технологій заготівлі кормів і підготовки їх до згодовування.

Компетентності ОП:

інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва

СК 3. Знання основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

СК 4. Здатність складати раціони для різних видів і статеві-вікових груп тварин та організувати нормовану їх годівлю з урахуванням річної потреби підприємства в кормах.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН1. Виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН5. Контролювати якість виконуваних робіт.

ПРН9. Обирати технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

ПРН10. Застосовувати нормовану годівлю тварин.

ПРН20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН21. Показувати знання основних історичних етапів розвитку предметної області.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Наукові основи повноцінної годівлі тварин.				
Тема 1. Наукові основи повноцінної годівлі тварин	14/22	Студент повинен <u>Знати</u> особливості травлення та обміну речовин у тварин різних видів і вікових груп; роль поживних, мінеральних і біологічно активних речовин в організмі, їх вплив на фізіологічний стан і продуктивність; <u>Розуміти</u> особливості травлення у різних видів тварин. <u>Розрізняти</u> різні одиниці виміру енергетичної поживності кормів.	Здача лабораторних робіт. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	17
Модуль 2. Технологія кормів та оцінка їх якості				
Тема 2. Технологія кормів та оцінка їх якості	15/18	Студент повинен <u>Знати</u> основні технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів для формування кормової бази підприємства. <u>Вміти</u> провести класифікацію	Здача лабораторних робіт. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	17

		кормів та провести їх органолептичну оцінку та встановити відповідний клас корму <u>Розрізнати</u> корми за походженням та живністю <u>Аналізувати</u> хімічний склад кормів		
Модуль 3. Нормована годівля жуйних тварин і коней				
Тема 3. Нормована годовля жуйних тварин	12/16	Студент повинен <u>Знати</u> біологічні особливості великої рогатої худоби, кіз та овець. <u>Вміти</u> визначати норму та складати добовий раціон для великої рогатої худоби, кіз та овець. <u>Аналізувати</u> господарські раціони на відповідність існуючим нормам. <u>Розуміти</u> принципи підготовки кормів до згодовування <u>Розрізнати</u> потреби в енергії та поживних речовинах для різних статево- вікових груп тварин	Здача лабораторних робіт. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	19
Тема 4. Нормована годовля коней	4/4	Студент повинен <u>Знати</u> біологічні особливості коней <u>Вміти</u> визначати норму та складати добовий раціон для коней <u>Аналізувати</u> господарські раціони на відповідність існуючим нормам. <u>Розуміти</u>	Здача лабораторних робіт. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	17

		принципи та особливості підготовки кормів до згодовування <u>Розрізняти</u> потреби в енергії та поживних речовинах для різних статевих груп тварин		
Всього навчальна робота за 1 семестр				70
Залік				30
Всього за 1 семестр				100
2 семестр				
Модуль 4. Нормована годівля свиней				
Тема 5. Нормована годівля свиней	15/15	Студент повинен <u>Знати</u> біологічні особливості свиней <u>Вміти</u> визначати норму та складати добовий раціон для свиней різних промислових груп <u>Аналізувати</u> господарські раціони на відповідність існуючим нормам. <u>Розуміти</u> принципи використання комбикормів в свинарстві <u>Розрізняти</u> потреби в енергії та поживних речовинах для різних статевих груп свиней	Здача лабораторних робіт. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	23
Модуль 5. Нормована годівля птиці				
Тема 6. Нормована годівля с.-г. птиці	15/15	Студент повинен <u>Знати</u> біологічні особливості птиці <u>Вміти</u> визначати норму та складати добові раціони та рецепти комбикормів для птиці <u>Аналізувати</u> господарські	Здача лабораторних робіт. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	24

		раціони на відповідність існуючим нормам. <u>Розуміти</u> принципи підготовки кормів до згодовування та особливості використання повнораціонних комбикормів <u>Розрізнити</u> потреби в енергії та поживних речовинах для різних видів птиці враховуючи їх продуктивності		

Модуль 6. Нормована годівля кролів, хутрових звірів та домашніх тварин

Тема 7. Нормована годівля с.-г. кролів, хутрових звірів та домашніх тварин	15/15	Студент повинен <u>Знати</u> біологічні особливості кролів, хутрових звірів та домашніх тварин <u>Вміти</u> визначати норму та складати добові раціони та рецепти комбикормів для кролів, хутрових звірів та домашніх тварин <u>Аналізувати</u> раціони на відповідність існуючим нормам. <u>Розуміти</u> принципи підготовки кормів до згодовування <u>Розрізнити</u> потреби в енергії та поживних речовинах для різних видів кролів, хутрових звірів та домашніх тварин враховуючи їх продуктивності та період використання	Здача лабораторних робіт. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	23

Всього навчальна робота за 2 семестр	70
Навчальна робота за два семестри (навчальна робота за 1,2/2)	70
Екзамен	30
Всього за курс	100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, презентаційні матеріали повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник/[Ібатуллін І.І., Мельник Ю.Ф., Отченашко В.В., та ін.]; під ред. академіка НААН України І.І. Ібатулліна. – К.: 2015. – 422 с.
2. Годівля сільськогосподарських тварин: Підручник / І.І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін.; За ред. І.І. Ібатулліна. – Київ, 2006. – 179 с.: іл.
3. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин; За науковою ред. І.І. Ібатулліна, О.М. Жукорського. Київ: Аграрна наука. 2016, 336 с.
4. Норми, орієнтовні раціони та практичні поради з годівлі великої рогатої худоби [посібник]; за ред. І.І. Ібатулліна, В.І. Костенка / [Г.О. Богданов, І.І. Ібатуллін, В.І. Костенко та ін.]. Житомир: ПП «Рута», 2013. 516 с.
5. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник / І. І. Ібатулін, Д. О. Мельничук, Г. О. Богданов [та ін.]; за ред. І. І. Ібатулліна. Вінниця: Нова книга, 2007. 612.

Допоміжна

1. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатуллін, В.Д. Столюк, В.К. Кононенко та ін. – К.: Аграрна освіта, 2009. – 328 с.
2. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Д. Столюк, О.Й. Могильний та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. К.: Вища освіта, 2005. 496 с.
3. Технологія виробництва продукції свинарства /За загальною редакцією Хоменко М.П./ Підручник 6-е видання». Вінниця.: Нова книга, 2010. 336 с.
4. Вирощування ремонтного молодняка сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатуллін та ін. – К.: Урожай, 1993. – 247 с.

5. Гжицький С.З. Травлення і обмін речовин у жуйних тварин// Корми та годівля – 1973. – Вип.31. – С. 54 – 62. 14.
6. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин: Довідник / М.Т. Ноздрін, М.М. Карпусь, В.Ф. Каравашенко та ін., К.: Урожай, 1991.–344 с.
7. Дьяченко Л.С., Соловійова З.К., Стороженко В.В., Кулик В.В. Годівля овець. – К.: Урожай, 1983.–114 с. 18.
8. Інтенсивні методи використання молочного стада/ В.І. Костенко, А.Я. Маньковський, Г.В. Танцуров та ін. – К.: Урожай, 1990.–188 с.
9. Мінеральне живлення тварин / Г.Т. Кліщенко, М.Ф. Кулик, М.В. Косенко та ін. – К.: Світ, 2001. – 575 с.
10. Ноздрін М.Г., Карпусь М.М., Каравашенко В.Ф. та ін. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин / Довідник. – К.: Урожай, 1991. – 344 с.
11. Проваторов Г.В., Проваторова В.О. Годівля сільськогосподарських тварин. – Суми:Університетська книга, 2004. – 509 с.
12. Столярчук П.З., Боярський Л.Г.Заготівля кормів і нормована годівля сільськогосподарських тварин: Довідник. - Львів: Каменяр, 1989.–173с.
13. Теорія і практика нормованої годівлі великої рогатої худоби. / За ред. В.М. Кандиби, І.І. Ібатуліна, В.І. Костенка. – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 860 с.
14. Энсмингер М.Е., Оулдфилд Дж.Е., Хейнеманн У.У. Корма и питание. Краткое изложение / Под. ред. Г.А. Богданова – Калифорния: Издательская компания Энсмингера, 1997. – 974 с.

Інформаційні ресурси

1. Тваринництво сьогодні <https://ait-magazine.com.ua/>
2. Союз птахівників України <https://www.poultryukraine.com/>
3. Компанія Текро <https://www.tekro.ua/>
4. Компанія Big Dutchman <https://www.bigdutchman.ua/uk/portal-ua/>
5. Компанія Bou Matic <https://boumatic.com/eu>
6. Компанія DeLaval <http://www.delaval.com/default.htm>
7. <http://www.afimilk.com/>
8. Група компаній ПромАгро <http://www.kombinat.com.ua/?section=po>
9. ТОВ «Кремікс» <http://kremix.com.ua/>
10. Група компаній AVA Group <https://avagroup.ua/>